نام ونام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... مدرسه:	به نام خداوند لوح و قلم اداره کل آموزش وپرورش استان یزد مدیریت آموزش وپرورش شهرستان مهریز خرداد1401	تاریخ آزمون: .... / 03 /1401 مدت آزمون: 70دقیقه محل مهر آموزشگاه طراح سوال: خانم احمدی
ماده امتحانی: علوم وفنون ادبی (1) پایه و رشته: دهم انسانی		
تعداد سؤال: 21 تعداد صفحه:2	توجه : جواب سؤالات در پاسخنامه و با خط خوانا نوشته شود .	

ردیف	سؤالات	بارم
	الف) تاریخ ادبیات وسبک شناسی (4نمره)	
1	**جاهای خالی را کامل کنید.** الف) سبک دوره سلجوقی را باید سبک .....نام نهاد، زیرا ویژگی های سبک عراقی نیز در آن به چشم می خورد. ب)هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد ..... است . پ) ..... شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی است . ت) خواجه عبدالله انصاری نثر ..... را به کمال رساند .	1
2	**موارد درست را به یکدیگر وصل کنید . (یک مورد اضافی است.)** الف) شعر پارسی به دست او بنیاد نهاده شده است . ب) از شاعران تأثیرگذار در تجدید سبک در نیمه دوم قرن ششم . پ) حماسه ملّی و شعر حماسی با او به اوج رسید. ت) به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره گرفت . 1.رودکی 2.ناصرخسرو 3.جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی 4.فردوسی 5.سعدی	1
3	**درست یا نادرست بودن هر یک از جملات زیر را مشخص کنید.** الف) از نظر تاریخی زبان های ایرانی را به سه دسته فارسی باستان ، فارسی میانه و فارسی نو تقسیم می کنند. درست □ نادرست□ ب) قالب عمده شعر سبک خراسانی غزل است و قالب قصیده در اواخر این دوره رشد می یابد. درست □ نادرست□	0/5
4	**موارد درست را از بین کمانک ها انتخاب کرده و زیر آن خط بکشید .** الف) با توجه به نظریه ارسطو ، سبک آذربایجانی بر اساس (موضوع ، محیط جغرافیایی) طبقه بندی می شود . ب)تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز مربوط به قلمرو (زبانی ، فکری) شعر سبک خراسانی است .	0/5
5	**عمده ترین دلایل گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در سده های پنجم و ششم چیست ؟ (دو مورد)**	1
	ب) موسیقی شعر (6نمره)	
6	**کدام تساوی از نظر حس وحال فضای شعری وعاطفی درست است؟** الف) ای نفس خرم باد صبا / از بر یار آمده ای ، مرحبا (سوگ و اندوه) ○ ب) عید آمد و عید آمد ، یاری که رمید آمد / عیدانه فراوان شد ، تا باد چنین بادا (شور و نشاط و شادی درونی) ○ ج) کردند قتل عام به نوعی که شد قتیل / از کودکان آل نبی ، شیرخواره هم (پند گویی و اندرزدادن) ○ د) دیو پیش توست پیدا ، زو حذر بایدت کرد / چند نالی تو چو دیوانه ز دیو ناپدید (حماسی) ○	0/5
7	**بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید، سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.** « اگر کاری کنی مزدی ستانی / چو بیکاری ، یقین بی مزد مانی »	1
8	**صامت ها و مصوّت های واژه«کتاب »را بنویسید . صامت :** مصوّت :	1
9	**درکدام گزینه«ی» صامت است ؟** الف) نیر○ ب) یک ○ ج) دیروز ○ د) شیون ○	0/5
10	**واژه « شیرافکن » را یک بار با حذف همزه و بار دیگر با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید .**	1

جزوه بیتی
www.jozvehcity.ir
Scanned by CamScanner

11	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید . « نشود فاش کسی آنچه میان من و توست / تا اشارات نظر ، نامه رسان من و توست » الف) ردیف کدام است ؟ ب)واژه های قافیه را مشخص کنید . پ) حروف و قاعده قافیه را بنویسید.	1
12	هر یک از اصطلاحات « قافیه درونی و ذوقافیتین » را مقابل بیت مربوط به آن بنویسید . الف) یار مرا ، غار مرا ، عشق جگرخوار مرا / یار تویی ، غار تویی ، خواجه نگهدار مرا ب) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو ، آسمان سپر	1
	پ) زیبایی شناسی شعر (6نمره)	
13	«واج آرایی» و « واژه آرایی» را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست / که هر چه بر سر ما می رود ، ارادت اوست ب) گوشه گرفتم ز خلق و فایده ای نیست / گوشه چشمت بلای گوشه نشین است	1
14	در عبارات زیر ، سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید . الف) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع . ب) سرّ عشق ، نهفتنی است نه گفتنی .	1
15	در کدام یک از ابیات زیر ، شاعر از آرایه ترصیع بهره برده است ؟ دلیل انتخاب خود را بنویسید . الف) برند از برای دلی بارها / خورند از برای گلی خارها ب) بدان حجت که دل را زنده دارد / بدان آیت که جان را بنده دارد	1
16	کلمات دارای جناس را در ابیات زیر مشخص کنید و نوع جناس را بنویسید. الف) هر که گوید کلاغ چون باز است / نشنودش که دیده ها باز است ب)گر مر او را این نظر بودی مدام / چون ندیدی زیر مشتی خاک ، دام	1
17	زیر کلمه مناسب خط بکشید. کوچک ترین واحد آوایی زبان .....(واج / هجا) است. در زبان فارسی هیچ واژه ای با ....(مصوت/صامت) آغاز نمی شود.	1
18	هم ریشه بودن واژه ها در حروف اصلی را .....می نامند . این هم ریشگی را در بیت زیر مشخص کنید . «وجه خدا اگر شودت منظر نظر / زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی »	1
	ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)	
19	حکایت زیر را بخوانید وآن را از دید قلمروی ادبی و فکری ، بررسی کنید. «روزی شخصی پیش بهلول ،بی‌ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی ؟ او گفت: چه کنم؟ آب وگِل مراچنین سرشته‌اند.گفت: آب وگِل تو را نیکو سرشته‌اند، اما لگدکم خورده است!»	1/5
20	شعر رودکی را از نظر ویژگی های زبانی بررسی کنید .(ذکر دو مورد کافی است .) « آب جیحون از نشاط روی دوست / خِنگ ما را تا میان آید همی ای بخارا شاد باش و دیر زی / میر ، زی تو شادمان آید همی »	1
21	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید . « مهتری گر به کام شیر در است / شو ، خطر کن ز کام شیر بجوی یا بزرگی و عز و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی » الف) بارزترین ویژگی زبانی ابیات چیست ؟ آن را مشخص کنید . ب) ابیات بالا مربوط به چه سبکی است ؟	1/5
20 نمره	" فرجامتان نیک باد "	

www.jozvehcity.ir
Scanned by CamScanner